

Рецензія

на освітньо-наукову програму «Аграрна економіка» з підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 051 «Економіка», розроблену в Національному науковому центрі «Інститут аграрної економіки»

Розвиток ринкових відносин в сільському господарстві зумовлює кардинальні зміни в організації та управлінні діяльністю аграрного сектору вітчизняної економіки, що відбивається на тенденціях його розвитку. Дослідження аграрного сектору економіки з точки зору практики, науки та освіти зумовлюють необхідність у зосередженні уваги на сучасних вимогах до формування фахівців, які можуть забезпечити конкурентоспроможне сільськогосподарське виробництво, приймаючи на себе додаткові функції аналітика, прогнозіста, фінансового менеджера господарської діяльності. Брати активну участь у формуванні аграрної політики, плануванні та моделюванні процесів, прийнятті рішень щодо забезпечення ефективного конкурентоспроможного аграрного виробництва. Виникає потреба зміни і оптимізації підходів до підготовки дослідників з напрямку аграрна економіка, оцінки рівня їх кваліфікаційних навичок та комунікаційних вмінь.

Тому освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії «Аграрна економіка» за спеціальністю 051 «Економіка» (ОНП), що розроблена в Національному науковому центрі «Інститут аграрної економіки», відзначається актуальністю та прикладною доцільністю. Обсяг, зміст і структура освітньо-наукової програми відповідають встановленим вимогам до освітніх програм такого рівня освіти і враховують стратегічні напрями реформування національної економіки, розвитку сільського господарства та орієнтовані на інтереси здобувачів вищої освіти й тенденції ринку праці.

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії мають продемонструвати ключові результати навчання: володіння навичками за різноманітним економічними явищ, процесів, тенденцій, закономірностей; уміння оцінювати економічні явища і процеси у єдності логіко-історичного і актуально-прагматичного контекстів; уміння виробляти рекомендації щодо впливу на економічні процеси у відповідності до логіки економічного розвитку; уміння оцінювати основні параметри інвестиційного середовища;

системно аналізувати і структурувати проблеми управління інноваційними та інституційними процесами на макроекономічному рівні; уміння розробляти ефективні управлінські рішення тощо.

Ознайомлення з освітньо-науковою програмою свідчить, що у цьому нормативному документі узагальнено зміст вищої освіти, зокрема відображаються цілі професійної підготовки, визначаються загальні та фахові компетентності, які має здобути фахівець у галузі аграрної економіки. Варто відзначити, що визначені програмні компетентності мають практичне спрямування та можуть бути використані у професійній діяльності майбутніх фахівців і передбачають набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, що відповідають заявленим цілям програми.

ОНП підготовлена відповідно до вимог Постанови Кабінету Міністрів України №261 від 23 березня 2016 року «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 283 від 03 квітня 2019 року). ОНП характеризується внутрішньою логікою, раціональним розміщенням тем, що сприяє ефективному засвоєнню аспірантами теоретичного матеріалу дисциплін та використанню набутих знань на практиці. Розподіл дисциплін відповідає напрямку освіти: методології економічних досліджень, економічні теорії, економіка аграрної галузі та секторів, міжнародна та інституційна економіка, математичний апарат для аналізу та прогнозування соціально-економічних процесів тощо.

Освітньо-наукова програма та навчальний план передбачають науково-дослідну та педагогічну практичну підготовку здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої науково-дослідної та педагогічної діяльності. Форми та методи навчання, викладення й контролю сприятимуть досягненню заявлених у освітньо-науковій програмі цілей і програмних результатів навчання, відповідають вимогам академічної доброчесності та принципам академічної свободи. Науково-дослідна складова ОНП передбачає участь у наукових заходах, публікацію статей у наукових фахових виданнях, участь у методологічних семінарах і наукових конференціях, виконання дисертаційного дослідження. окрім роботи під керівництвом наукових керівників, аспіранти завжди можуть отримати необхідне професійне

консультування у провідних фахівців Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки».

Загалом, представлена на рецензування освітньо-наукова програма підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня «Аграрна економіка» за спеціальністю 051 «Економіка» ефективно поєднується з соціально-економічним та соціально-культурним середовищем, що позитивно відображається на підготовці здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та їх інтеграції до ринку праці, і тому може бути рекомендована до використання в освітньому процесі для підготовки здобувачів галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Рецензент,
д.е.н., професор
завідувач кафедри управління та адміністрування
Університету «Україна»

Р.Г.Дубас

